



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 10 stycznia 2023 r.

Poz. 348

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.1083.2022 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 4 stycznia 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr 920.LXIX.2022 Rady Miasta Częstochowy z dnia 17 listopada 2022 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego, w części określonej w § 1 ww. uchwały w zakresie sformułowania: 2. *Dla reklam świetlnych i podświetlanych stawki podwyższa się o 100%*, jako sprzecznej z art. 40 ust. 9 pkt 5 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 1693 ze zm.), dalej jako: „ustawa” w związku z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.), dalej jako „Konstytucja RP”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 17 listopada 2022 r. Rada Miasta Częstochowy podjęła uchwałę Nr 920.LXIX.2022 w sprawie zmiany uchwały w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego, dalej jako: „uchwała”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in. art. 40 ust. 3-6 i 8-10 ustawy.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 5 grudnia 2022 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, że uchwała w części jest niezgodna z prawem.

Na wstępie należy wskazać, że z dniem 21 września 2022 r. weszło w życie nowe brzmienie art. 40 ustawy o drogach publicznych, nadane art. 3 pkt 23 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1768), dalej jako: „ustawa zmieniająca”. Zgodnie z art. 29 ust. 1 i 2 ustawy zmieniającej: *1. Organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego dostosują do dnia 20 września 2026 r., uchwały, o których mowa w art. 40 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 3, do zmian wynikających z art. 3 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.*

2. Uchwały, o których mowa w art. 40 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 3 w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc i mogą być w tym czasie zmieniane.

Mając na uwadze powyższe regulacje, należy wskazać, że przedmiotowa uchwała stanowi nowelizację uchwały w brzmieniu dotychczasowym, o której mowa w art. 29 ust. 2 ustawy zmieniającej. W związku z tym, że ustawodawca postanowił, że do dnia 20 września 2026 r. uchwały takie zachowują moc i mogą być w tym czasie zmieniane, badanie legalności zmiany uchwały dotychczasowej winno uwzględniać poprzedni stan prawny, tj. sprzed wejścia w życie ustawy zmieniającej.

Rada Miasta Częstochowy w § 1 kwestionowanej uchwały nadała nowe brzmienie § 4 ust. 1 i 2 uchwały Nr 109/IX/2011 Rady Miasta Częstochowy z dnia 9 czerwca 2011 r. w sprawie wysokości stawek za zajęcie pasa drogowego (t.j. Dz. U. Woj. Śl. z 2021 r. poz. 5591). Ustalając brzmienie § 4 ust. 2 uchwały nowelizowanej Rada postanowiła, że: *2. Dla reklam świetlnych i podświetlanych stawki podwyższa się o 100%*. W tym miejscu należy wskazać, że zgodnie z art. 40 ust. 2 pkt 3 w związku z ust. 6 i 8 ustawy w brzmieniu

dotychczasowym, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala dla dróg dla których zarządcą jest jednostka samorządu terytorialnego, wysokość stawki opłaty za zajęcie pasa drogowego przez umieszczenie reklamy. Jednocześnie zgodnie z art. 40 ust. 9 pkt 5 ustawy w brzmieniu obowiązującym przed 21 września 2022 r., *Przy ustalaniu stawek, o których mowa w ust. 7 i 8, uwzględnia się rodzaj urządzenia lub obiektu budowlanego umieszczonego w pasie drogowym.*

W ocenie organu nadzoru, Rada zwiększając stawkę za zajęcie pasa drogowego dla reklam świetlnych i podświetlanych, uzależniła wysokość stawki od kryterium niewymienionego w art. 40 ust. 9 ustawy. W szczególności nie można uznać, że reklama świetlna i podświetlana stanowią inny rodzaj reklamy niż reklamy nieświetlne i niepodświetlane. Rzecz definiuje się za pośrednictwem rodzaju i różnicy gatunkowej (*definitio fit per genus et differentiam specificam*). Rodzajem urządzenia (*genus*) jest reklama, natomiast inna jej cecha (np. świetlność czy podświetlanie) to jedynie różnica gatunkowa (*differentia specifica*). Skoro więc reklama, reklama świetlna i reklama podświetlana to ten sam rodzaj urządzenia (różniący się jedynie cechami gatunkowymi – drugorzędnymi; tu: czy jest świetlna czy podświetlana), to nie można powoływać się na art. 40 ust. 9 pkt 5 ustawy dla różnicowania stawek opłaty za reklamy świetlne i podświetlane (por. wyrok WSA w Poznaniu z dnia 30 czerwca 2020 r., sygn. akt III SA/Po 294/20, wyrok WSA w Gliwicach z dnia 1 grudnia 2021 r., sygn. akt III SA/GI 948/21).

Zasada praworządności wyrażona w art. 7 Konstytucji RP wskazuje, że materia regulowana aktem prawa miejscowego nie może przekraczać zakresu upoważnienia ustawowego zawierającego wytyczne do podjęcia takiego aktu. W ocenie organu nadzoru, Rada różnicując stawkę opłaty za zajęcie pasa drogowego w oparciu o kryterium nieznane ustawie o drogach publicznych, wykroczyła poza granice przyznanych jej ustawowo kompetencji. Powyższe naruszenie należy zatem zakwalifikować jako istotne naruszenie prawa, skutkujące koniecznością wyeliminowania z obrotu prawnego kwestionowanej regulacji uchwały.

Mając na uwadze powyższe, stwierdzenie nieważności uchwały Nr 920.LXIX.2022 Rady Miasta Częstochowy z dnia 17 listopada 2022 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego – w części określonej we wstępie niniejszego pisma – należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz